

RODNA GRUDA

INFORMATIVNI PRIROČNIK ZA JUGOSLOVANE ZAPOSLENE V TUJINI

IZDAJA SLOVENSKA IZSELJENSKA MATICA
LJUBLJANA, CANKARJEVA 1/II

VSEBINA:

DELOVNI POGOJI V GRADBENIŠTVU
V AVSTRIJI

12

NOVEMBER 1966

DELOVNI POGOJI V GRADBENIŠTVU V AVSTRIJI

Delovne pogoje v gradbeništvu v republiki Avstriji določa — mimo zakonskih predpisov — predvsem kolektivna pogodba za gradbeništvo, ki sta jo sklenila Zveza avstrijskih gradbenih podjetij in avstrijski sindikat gradbenih in gozdnih delavcev in ki je bila zadnjikrat dopolnjena 4. novembra 1964. Pogodba se razteza na vse delavce v gradbeništvu in gozdarstvu, ki se ne smatrajo za nameščence v smislu zakona o nameščencih, in ki delajo v podjetjih, katerih lastniki so včlanjeni v zvezo avstrijskih gradbenih podjetij. Del pogodbe je tudi tarifna lestvica, ki pa se iz leta v leto spreminja.

Delovni čas

Redni delovni čas znaša po pogodbi 45 ur na teden, pri čemer se opoldanski premor ne šteje v delovni čas. Izjemoma se štejejo v delovni čas kratki počitki pri triizmenskem delu, ki so namenjeni malici. V zimskem času (od novembra do marca) se lahko delovni čas skrajša do 40 ur na teden.

Tedenski delovni čas je razdeljen na pet delovnih dni, tako da sta sobota in nedelja prosti. Kjer se sporazumno dela šest dni v tednu, se mora delo končati v soboto opoldne. Izvzeti so obrati, ki delajo v več izmenah.

Omejitev na 45 ur dela v tednu ne velja za pripravljalna dela, za čuvaje, vratarje in druge delavce na stalnih delovnih mestih (ti delajo šestkrat po 12 ur in imajo nato 36 ur počitka), za motorne voznike, spremljevalce, voznike z vprego, za kuhinjsko in skladiščno osebje (ti morajo v primeru potrebe delati tudi dlje kot 45 ur na teden).

Če je delo ovirano zaradi slabega vremena ali drugih okoliščin, določijo podjetnik ali njegov pooblaščenec v sporazumu z obratnim svetom podjetja drugačen začetek in konec delovnega časa oziroma nadomestitev izpadlih delovnih ur.

Nadure in nočno delo

Nadurno delo je delo, ki traja prek dnevnega normalnega delovnega časa. Nikogar se ne more prisiliti k nadurnemu delu, razen v primeru pripravljalnih in zaključnih del ter v neodložljivih primerih.

Nadurno delo se mora plačati z ustreznim poviškom, ki znaša za dnevne nadure (od 5. ure zjutraj do 20. ure zvečer) 50 %, za nočne nadure (od 20. ure zvečer do 5. ure zjutraj) pa 100 % pribitka na normalno tarifno postavko (to je 45. del tedenskega zaslužka, pri čemer se izvzamejo dodatki za težko in zdravju škodljivo delo).

Za nočno delo se štejejo ure dela med 20. uro zvečer in 5. uro zjutraj, izvzemši izmensko delo. Za nočno delo se ne štejejo pripravljalna in zaključna dela manjšega obsega. Za nočno izmensko delo od 22. ure zvečer do 6. ure zjutraj gre 25 % pribitek, za navadno nočno delo — z izjemo nadurnega nočnega dela (tu se pribije 100 %) — pa 50 % pribitek.

Delo ob nedeljah in praznikih

Nedeljsko delo je delo ob nedeljah od polnoči do polnoči, pri izmenskem delu pa od 6. ure zjutraj do ponedeljka ob 6. uri zjutraj. Po dopolnjeni kolektivni pogodbi se mora plačati delo ob nedeljah — kolikor ne dobi delavec v zameno prost nek drug dan v tednu — s 100-odstotnim pribitkom.

Kot zakoniti dela prosti prazniki veljajo v Avstriji: 1. januar, 6. januar, Velikonočni ponedeljek, Vnebohod, Binkoštni ponedeljek, Vnebovzetje, 15. avgust, 1. november, ter 8., 25. in 26. december. Za evangeliste, starokatolike in metodiste velja kot praznik tudi Veliki petek. Na vse te dneve imajo delavci pravico do redne plače, čeprav ne delajo. Če pade kateri od navedenih praznikov na nedeljo, ne velja kot zakoniti praznik: če delavec na tak dan dela, veljajo ista določila kot za nedeljsko delo.

V drugih primerih, ko mora delavec delati na zakoniti praznik, je pribitek k redni plači lahko 50 % ali 100 %: pribitek 50 % dobi delavec takrat, kadar pade praznik na delovni dan, ko se sicer dela, 100-odstotni pribitek pa takrat, kadar pade praznik na dan, ko se sicer po razporedu za tisti dan ne dela.

Delo v izmenah

Da se neko delo smatra kot izmensko, mora trajati najmanj dva zaporedna tedna. Prav tako se smatrajo za izmenska dela tudi nujna dela, ki ne trajajo dlje kot dva dni in se opravljajo izmenično. Za tako imenovano tretje izmeno, ki dela od 22. ure zvečer do 6. ure zjutraj, je predviden pribitek 25 % k redni urni plači.

Največji pribitek, in sicer 150 %, je predviden v primerih, ko dela delavec zdržema več kot 16 ur: ta pribitek gre v takih primerih za vse delovne ure in ne samo za nadure.

Če bi šel delavcu pribitek iz več naslovov, se mu izplača pribitek iz tistega naslova, ki daje največji pribitek, ne pa več pribitkov hkrati.

Tarifne postavke

Od 1. julija 1966 so uveljavljene v tarifi za delavce v gradbeništvu v Avstriji s kolektivno pogodbo naslednje tarifne postavke (na uro):

I. Pomožni polirji, skupinovodje in skupinovodje pri cestnih delih	15,40 šilingov
II. Kvalificirani strokovni delavci	
a) v prvem pomočniškem letu	12,85 šilingov
b) v drugem in nadaljnjih pomočniških letih	13,50 šilingov
c) zidarji in tesarji	14,65 šilingov
III. Priučeni gradbeni delavci	
a) preddelavci pri asfaltiranju, vozniki bagrov in podobnih vozil, minerji — mojstri	13,60 šilingov
b) vozniki vlačilcev, tovornjakov in podobnih vozil, minerji I. razreda ter zidarji s kamnom	13,30 šilingov
c) betonerji, železokrivci, vozniki drugih vozil, kuharji, minerji II. razreda, plamerji in šalerji	12,65 šilingov
IV. Pomožni gradbeni delavci	
a) do dopolnjenih 16 let starosti	9,70 šilingov
b) od 16. do 18. leta starosti	10,25 šilingov
c) po dopolnjenem 18. letu starosti	11,55 šilingov
V. Drugo pomožno osebje	
kuhinjsko osebje, čuvaji, vratarji, strežniki	10,60 šilingov
VI. Vajenci	
a) v prvem letu učenja	5,30 šilingov
b) v drugem letu učenja	8,00 šilingov
c) v tretjem letu učenja	10,65 šilingov
VII. Dodatek za uporabo lastnega orodja	
a) zidarji	15 grošev
b) tesarji	20 grošev

K tabeli je pripomniti, da prejema delavci pod I. zgoraj (pomožni polirji in skupinovodje) svoje plače tedensko, to je 693 šilingov na teden.

Plačevanje

Za plačevanje delavcev je odločilna tarifna postavka delovnega mesta, na katero je bil delavec sprejet. Od tega načela veljata dve izjemi: če je delavec premeščen na delovno mesto z višjo postavko, ima pravico do te višje postavke, če pa je premeščen na delovno mesto z nižjo postavko, mu ostane tarifna postavka prejšnjega delovnega mesta.

Tarifne postavke za posamezne skupine del so vsebovane v posebni prilogi h kolektivni pogodbi. Če pa dela delavec po akordnem ali premijskem sistemu, se morajo tarifne postavke pismeno dogovoriti med delavcem in delodajalcem. Pri tem morajo tarifne postavke vsaj za 30% presegati urne tarifne postavke ob povprečnem akordnem dosežku in običajnih delovnih pogojih, v vsakem primeru pa mora biti zagotovljena urna tarifna postavka. Če delavec s svojo osebno marljivostjo ali spretnostjo znatno poveča storilnost in s tem svoj akordni ali premijski zaslužek, se akordna postavka zaradi tega ne sme spremeniti, če so ostale delovne metode in okolnosti gradbišča enake.

Akordne postavke morajo biti za enako delo enake brez ozira na starost, spol ali druge okolnosti delavca. Prav tako je za enako delo izplačati med delavce ene akordne skupine enak zaslužek. Prepovedano pa je akordno delo mladim delavcem do 16. leta starosti in vajencem do 18. leta starosti. Tudi sicer se ne sme akordno delo prisilno uvesti, nasprotno pa delavci akordnega dela pa tudi premijskega dela ne morejo zahtevati.

Izplačilo akordnega zaslužka se opravlja na izplačilni dan kot izplačilo drugih zaslužkov. Če je dogovorjeno akordno delo za daljše časovno obdobje, je treba ob plačilnih dnevih izplačati vsaj 80-odstotno akontacijo glede na povprečni akordni zaslužek. Končni obračun akordnega dela mora dobiti delavec pismeno.

Kadar delajo v isti akordni skupini kvalificirani in nekvalificirani delavci, se razdeli med njimi akordni zaslužek v istem sorazmerju, v katerem so med seboj tarifne postavke za kvalificirane in nekvalificirane delavce. Če pa je pritegnjen nekvalificiran ali polkvalificiran delavec h kvalificiranim delom in na takih delih ustreza, ima za ta čas pravico do tarifne postavke, ki pripada kvalificiranemu delavcu.

Pavšalno plačevanje nadurnega, nočnega, nedeljskega in prazničnega dela je prepovedano, razen za delavce na stalnih delovnih mestih (vratarji, čuvaji in podobno) ter za motorne in navadne voznike, njih spremljevalce, ter za kuhinjsko in skladiščno osebje.

Izplačilo zaslužka je običajno tedensko. Izjema so tista podjetja, ki jim je socialno zavarovanje prepustilo, da sama obračunavajo prispevke: ta podjetja obračunavajo zaslužek 14-dnevno ali celo mesečno. V tem primeru pa mora dobiti delavec vsak teden akontacijo v višini vsaj 80% zasluženega bruto plačila. Tudi zaslužki iz akordnega dela, ki se dajo tedensko ugotoviti, se morajo izplačevati tedensko, in sicer neposredno vsakemu delavcu, ne pa morda vodji akordne skupine.

Plačilni teden traja od ponedeljka ob 0. uri do nedelje ob 24. uri, če pa je vpeljeno izmensko delo, od ponedeljka ob 6. uri zjutraj do drugega ponedeljka ob 6. uri zjutraj. Plačilni dan je petek v naslednjem tednu, če pa je petek praznik, je plačilni dan četrtek.

Zaslužek se mora izplačati — če se ne more že med delovnim časom — neposredno po prenehanju dela. Če se izplačilo zavleče po delodajalčevi krivdi, se računa čas čakanja kot delovni čas, pri čemer se ta čas zaokrožuje na pol ure. Delavec mora pri izplačilu dobiti točen obračun zaslužka, dodatkov in odtegljajev. Prepovedano je izplačevanje v naravi namesto v denarju. Po drugi strani pa delavec tudi ne sme zahtevati plačila za nadurno, nočno, nedeljsko ali praznično delo, če ni imel za tako delo izrečnega naloga delodajalca ali njegovega pooblaščenca.

Dodatki k plači

Kolektivna pogodba v gradbeništvu predvideva tudi dodatek za razna težavna in zdravju škodljiva dela, in sicer v odstotkih k rednim tarifnim postavkam. Če se steče skupaj več dodatkov za taka dela, se lahko priznata največ dva dodatka, in sicer po odstotkih največja. Izjema sta le višinski dodatek ter dodatek za suho vrtnanje pod zemljo, ki gresta v vsakem primeru v celoti.

Kratek pregled dodatkov je naslednji:

	%
1. za dela pod zračnim pritiskom	od 20—130
2. za dela pod zemljo	15
3. za umazana in smrdljiva dela	od 10—25
4. za suho vrtnanje pod zemljo	10
5. za dela s pnevmatičnim vrtalcem	od 10—20
6. za dela v vodi	od 5—10
7. za delo s kislinami	od 10—15

8. za delo pri temperaturah prek 50°	10
9. za delo pri komunalnih napeljavah	od 10—15
10. za delo v šahtih	10
11. za delo v višini	od 10—15
12. delavci pri strojih	10
13. za delo v gorah	od 8—20

Ti posebni dodatki ne gredo tistim delavcem, kjer je težavnost dela že upoštevana v njihovi tarifni postavki (vlakovodje, strojevodje, asfalterji itd.)

Povračila

Med nadomestili moramo omeniti predvsem štiri vrste povračil: to je povračilo za prevozne stroške, dodatek za ločeno življenje, prenočnina in potni stroški.

1. **Prevozni stroški** pripadajo tistemu delavcu, ki stanuje več kot 5 km od delovnega mesta in če leži le-to v drugi občini. Prevozni stroški grede v višini najnižje prevozne tarife običajnega prevoznega sredstva.

2. **Dodatek** za ločeno življenje pripada delavcem, ki stanujejo toliko daleč od delovnega mesta, da se ne morejo dnevno vračati domov. V primerih, ko je delavca poslalo na tako oddaljeno delovno mesto podjetje, znaša dodatek za samske delavce 150 % ali 19,95 šilinga (za poročene 225 % ali 29,90 šilinga), v drugih primerih pa 150 % tarifne postavke (= 19,95 šilinga), ki pripada kvalificiranim delavcem, in sicer za vsak koledarski dan. Dodatek odpade, če ima delavec zagotovljeno brezplačno prehrano: v tem primeru lahko delavec izbira med dodatkom v denarju in brezplačno hrano. Prav tako odpade terenski dodatek, če delavec zbolí in gre v bolnico ali pa domov, ter v času plačanega letnega dopusta. **Do dodatka tudi nimajo pravice tuji delavci, ki imajo stalno bivališče v tujini.**

3. **Prenočnina** gre delavcu v primeru, če je njegovo delovno mesto toliko daleč od njegovega bivališča, da se ne more dnevno vračati domov. Prenočnina znaša 75 % tarifne postavke kvalificiranega delavca (= 10 šilingov) za vsak koledarski dan. Uživalcu dodatka za ločeno življenje in prenočnine grede prevozni stroški le tedaj, če nima nobene možnosti za prenočevanje v območju 5 km od delovnega mesta.

4. **Potni stroški** grede delavcu, ki ga pošlje delodajalec na službeno potovanje ali ga dodeli krajši čas na drugo delovno mesto. Potni stroški obsegajo nadomestilo prevoznih stroškov, dnevnic (v višini dogovorjene tarifne postavke, vendar največ za 10 ur dnevno) ter dodatek v višini dveh urnih postavk na dan, če je trajalo potovanje dlje kot 8 ur. Potni stroški obsegajo stroške za prevozno sredstvo, stroške za prtljago in stroške za prenočevanje. Službeno potovanje traja od trenutka odhoda z doma ali z delovnega mesta do trenutka prihoda na določeni kraj. Za izpadle delovne ure delavec na službenem potovanju nima pravice do plačila, ker je le-to obseženo v dnevnicah.

Nadomestilo pri zadržanosti od dela

Delavec ima pravico do nadomestila zaradi zadržanosti od dela v naslednjih primerih: ob bolezní (razen če je ne povzroči namerno ali po grobi malomarnosti), ob delovni nezgodi, ob ambulantnih pregledih (če jih ni mogoče opraviti izven rednega delovnega časa) ter ob opravičljivih izostankih z dela zaradi zasebnih opravkov.

1. **Pogoji za nadomestilo** ob bolezní so naslednji:

a) da je trajalo delovno razmerje nepretrgano vsaj štiri tedne, od česar je delavec dejansko delal vsaj tri tedna;

b) da je delavec obvestil svojega delodajalca o bolezní vsaj v treh dneh od obolesti, v 14 dneh po izločitvi iz bolniškega staleža pa predložil delodajalcu potrdilo bolniške blagajne o bolezní;

c) nadomestilo gre tudi v primeru, če je delodajalec odpovedal delavcu, potem ko mu je ta javil bolezen oziroma ko je bila bolezen ugotovljena.

2. Pogoji za nadomestilo ob nesreči na delo so isti, kakor zgoraj pod b).

3. Pri ambulantnem zdravljenju so pogoji isti kakor zgoraj pod 1 a) in b) oziroma ob nesreči na delu isti, kakor zgoraj pod 1 b).

4. Pri izostankih zaradi zasebnih opravkov so pogoji isti, kakor zgoraj pod 1 a) in b), poleg tega pa je še pogoj, da za isti zadržek ne gre nadomestilo po drugem predpisu.

Osnova za odmero nadomestila je tarifna postavka tistega delovnega mesta, pri tedensko plačanih delavcih pa 1/45 tedenske plače.

Višina nadomestila je naslednja:

1. ob bolezní:

a) od četrtega dneva bolezní do največ osem tednov gre nadomestilo za zamujene delovne ure tedensko po 12 ur (pri šestdnevem delovnem času dnevno za 2 uri, pri petdnevem dnevno za 2,4 ure);

b) če traja bolezen dalj kot sedem dni nepretrgoma, gre nadomestilo od prvega dne bolezní;

c) pri ponovni obolesti gre nadomestilo le v izmeri, kolikor ni bilo izrabljeno pri prejšnji bolezní;

d) nov zahtevek za nadomestilo je možen le v primeru, če delavec po nastopu dela ponovno izpolni pogoj vsaj štirit tedenske zaposlitve, preden je ponovno zbolel.

2. ob nesreči na delu gre nadomestilo v vsakem primeru že s prvim dnevom zadržanosti od dela in najdalj do 10 tednov; nadomestilo znaša tedensko zaslužek za 12 ur (pri šestdnevem delu na teden za 2 uri oziroma pri petdnevem delu za 2,4 ure na dan), za vratarje in čuvaje pa tedensko 13,5 ur oziroma dnevno 2,25 ur.

3. ob ambulantnem zdravljenju gre nadomestilo za vsako zamujeno uro dela v višini 1/2 osnove (to je tarifne postavke za tisto delovno mesto). Če pa izgubi delavec v obdobju šestih mesecev zaradi ambulantnega zdravljenja več kot 45 delovnih ur, ugasne pravica do nadomestila za ure preko 45 ur.

4. ob izostankih zaradi opravičljivih zasebnih opravkov znaša nadomestilo:

a) v primerih poziva na sodišče, javne urade in oblasti, če tega ni zakrivil delavec sam in če se izkaže s pismenim vabilom 2 uri

b) zaradi volitev, razen če tega ni mogoče opraviti izven rednega delovnega časa 2 uri

c) zaradi sodne razprave v lastni stvari, če je tožbenemu zahtevku ugodeno 4 ure

d) poroka delavca 9 ur

e) rojstvo lastnega otroka 9 ur

f) smrtni primer v ožji družini, če je taka oseba živela z delavcem v skupnem gospodinjstvu 18 ur

g) udeležba na pogrebu ožjih družinskih članov (tudi v primeru, če niso živeli z delavcem v skupnem gospodinjstvu) 5 ur

h) težja bolezen v družini (z zdravn. potrdilom) 9 ur

i) selitev zaradi nezakriviljene odpovedi stanov. 9 ur

Ne gre pa nadomestilo za odsotnost zaradi zasebnih opravkov takrat, kadar je delavec po svoji krivdi poklican na sodišče, potem takrat, kadar tožbo na sodišču izgubi, kadar je upravičeno poklican na davčni urad, v primeru zapora ali siceršnjega prestajanja kazni na prostosti, zaradi predaje tožbe ali drugih vlog, ko bi jih delavec lahko predal pismeno, ter dejavnost v svojstvu izvedenca, prislednika pri sodiščih, arbitraži in podobno.

Trinajsta plača

Delavci dobijo po najmanj enomesečni zaposlitvi pri istem podjetju trinajsto plačo (Weihnachtsgeld) v višini 3,5 urne plače na vsakih 45 dejansko opravljenih delovnih ur v tistem koledarskem letu (pri skrajšanem delovnem času za vsakih 40 opravljenih ur). Kot urna plača se šteje tarifna postavka po kolektivni pogodbi s pribitkom 15% (za območje dežele Dunaja 30%). Pri računanju nepretrgane zaposlitve pri podjetju je upoštevati tudi dneve plačanega dopusta in druge primere, ko ima delavec pravico do nadomestila plače. Kot prekinitvev se ne smatra čas od 1. novembra do 1. marca prihodnjega leta, če je v tem času trajala prekinitvev dela pri podjetju manj kot 60 dni.

Trinajsta plača se izplača v prvi tretjini meseca decembra, pri čemer se prišteje preostali del decembra k zahtevani nepretrgani delovni dobi pri podjetju. Če pa delavec v decembru ni bil več zaposlen, mu gre sorazmerni (aliquotni) del trinajste plače. Prav tako ima pravico do sorazmernega dela trinajste plače delavec, ki odpove delovno razmerje zaradi uveljavitve starostne pokojnine ali poklicne nezmožnosti za delo. Če delavec med letom umre, gre sorazmerni del pokojnine njegovim zakonitim dedičem, ki jih je bil po zakonu dolžan vzdrževati.

Dolžina delovne dobe (1 mesec), ki se zahteva za pravico do trinajste plače, se zmanjša za eno četrtino pri delih v goratem svetu in pri delih, ki so podvržena vremenskim spremembam.

Z deželnimi kolektivnimi pogodbami je bilo za posamezne avstrijske dežele vprašanje trinajste plače še nadrobneje urejeno.

Razne določbe

Podjetje je obvezano priskrbeti potrebne prostore za odlaganje oblačil in orodja ter za uživanje hrane, za pitno vodo in za umivanje, prav tako pa tudi za primerna stanovanja. Delavci med delom ne smejo uživati nobenih alkoholnih pijač. Delati morajo po navodilih delodajalca ter opravljati delo skrbno in marljivo. Brez dovoljenja ne smejo odnašati z gradbišča lesa ali lesnih odpadkov ter gradbenega materiala.

Zneski izplačil se zaokrožajo na petice grošev navzgor ali navzdol (2,5 oziroma 7,5 grošev se zaokroži na 5 oziroma 10 grošev, manjši zneski pa na 0 oziroma 5 grošev).

Sindikalni organi, ki se kot taki izkažejo, imajo ob vsakem času dostop na gradbišče, vendar se morajo poprej javiti vodji del. Če v podjetju ni obratnega sveta niti delavskega zaupnika, zastopa interese delavcev neposredno pristojni sindikalni organ.

Zastaranje reklamacij in zahtevkov

Če smatra delavec, da izplačilo ni v skladu z obračunom njegovega zasluzka, mora vložiti reklamacijo (ugovor) takoj ob prejemu zasluzka. Če pa smatra, da tudi sam obračun

zaslužka ni v redu, lahko vloži ugovor v teku 6 mesecev po izplačilu pri delodajalcu ali njegovem pooblaščenču. V istem roku lahko vloži ugovor tudi zaradi drugih nepravilnosti v delovnem razmerju.

Po razvezi delovnega razmerja mora delavec vložiti ugovor ali zahtevek v roku enega meseca pri delodajalcu ali njegovem pooblaščenču. Če je ugovor ali zahtevek zavržen, lahko vloži delavec v roku 6 tednov po odklonitvi tožbo pri delovnem sodišču.

Razveze delovnega razmerja

Delovno razmerje lahko razvežeta tako delavec kakor delodajalec s koncem delovnega tedna, pri čemer pa mora delodajalec odpovedati vsaj tri dni poprej. Delovni teden se prične tudi v tem primeru ob 0 uri v ponedeljek in neha ob 24. uri v nedeljo.

Takojšnje prenehanje delovnega razmerja je možno le takrat, če je delo zaključeno, ali če se mora ustaviti zaradi okolištin, ki jih ni zakrivil delodajalec. Če pa se začasno ustavljena dela v enem tednu spet obnovijo, se morajo poprej zaposleni delavci vzeti za delo in velja v takem primeru delo za nepretrgano.

Če odpove delo delodajalec, lahko zahteva delavec takojšnje izplačilo dolžnega zasluzka. Če se izplačilo ne opravi na delovnem mestu, mora dobiti delavec zaradi ureditve svojih stvari polovico urne plače.

Če pa odpove delavec, lahko zahteva takojšnje izplačilo zasluzka le v primeru, če je odpovedal vsaj 24 ur poprej, sicer pa mora počakati na redni izplačilni dan in redno izplačilno mesto. Delodajalec mora pri tem izročiti delavcu njegove delovne listine in davčno karto.

Delodajalec jamči delavcu za vso škodo, ki nastane zaradi zavlačevanja izstavitve delovnih listin, zaradi netočnih ali neresničnih podatkov v potrdilu o delu, razen če je pripisati netočnost podatkov samemu delavcu.

Ta kolektivna pogodba o gradbeništvu se je pričela uporabljati z dnem 1. januarja 1965 na vsem ozemlju Avstrije, nova tarifa pa od 1. julija 1966. Od prejšnjih določb so ostale v veljavi le tiste, ki so za delavca ugodnejše.

Dr. Lev Svetek

VPRAŠANJE

Kdo plača zdravljenje?

Prosim, kdo plača stroške zdravljenja, če pride k meni na obisk v Avstrijo, kjer sem zaposlen, žena ali otrok in tukaj zbolijo. V Jugoslaviji plačujem zanj posebej prispevek za socialno zavarovanje, ki je predpisano, dokler ne stopi v veljavo socialna konvencija med Jugoslavijo in Avstrijo.

Ž. C., Ranshofen, Avstrija

Med zaposlitvijo v Avstriji plačujete socialno zavarovanje zase in za vso svojo družino, ki pa je upravičena do brezplačnega zdravljenja le, če se tam nahaja. Zato bi vaša žena ali otrok, ki bi med obiskom pri vas v Avstriji slučajno zbolela, bila deležna brezplačnega zdravljenja s strani avstrijskega bolniškega zavarovanja. Po uveljavitvi socialne konvencije med Avstrijo in Jugoslavijo vam tudi za njihovo zdravljenje v Jugoslaviji ne bo treba več plačevati posebnega prispevka pri tujkajšnjem komunalnem zavodu, ki ga sedaj vplačujete.

M. Drole